18.5.2016

Hallitusneuvos, lainsäädäntöjohtajana Hanna Nordström
Vanhempi hallitussihteeri Anna Korhola

Eduskunnan puolustusvaliokunnalle

Asiantuntijakuuleminen 19.5.2016/HE 72/2016 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI KANSAINVÄLISEN AVUN ANTAMISTA JA PYYTÄMISTÄ KOSKEVASTA PÄÄTÖKSENTEOSTA (HE 72/2016 vp)

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta. Laki sisältäisi säännökset kansainvälistä apua annettaessa ja pyydettäessä noudatettavasta ylimpien valtioelinten (eduskunta, tasavallan presidentti, valtioneuvosto) päätöksentekomenettelystä.

Lakia sovellettaisiin päätettäessä avusta, joka perustuu Euroopan unionin yhteisvastuulausekkeeseen tai keskinäisen avunannon lausekkeeseen. Lisäksi lakia sovellettaisiin ylimpien valtioelinten päätöksentekoon, joka koskisi merkittäviä sotilaallisia voimavaroja taikka sotilaallisia voimakeinoja sisältävää apua. Lakia sovellettaisiin myös avusta päättämiseen silloin, kun apu olisi ulko- ja turvallisuuspoliittisesti merkittävää taikka laajakantoista ja periaatteellisesti tärkeää. Päätöksenteosta muissa tilanteissa säädettäisiin toimialakohtaisessa lainsäädännössä. Päätöksen avusta tekisi tasavallan presidentti tai valtioneuvoston yleisistunto perustuslaissa säädetyn toimivallanjaon mukaisesti. Eduskunta osallistuisi päätöksentekoon niissä tilanteissa, joissa kyse olisi sotilaallisten voimakeinojen käytöstä. Lakiehdotus sisältää myös kiireellisyysmenettelyn.

Puolustusministeriö kannattaa lakiehdotusta ja pitää sitä erittäin tarpeellisena. Hallituksen esityksellä on välitön yhteys puolustusministeriössä valmisteltavana olevaan hallituksen esitykseen, joka koskee puolustusministeriön hallinnonalan lainsäädännön täydentämistä kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottoon liittyen.

Lakiehdotuksen mukaan päätettäisiin myös puolustusministeriön hallinnonalaa koskevan avun antamisesta ja pyytämisestä laissa säädetyissä tapauksissa.

Lakiehdotukseen sisältyvä kiireellisyysmenettely on tärkeä myös puolustushallinnon kannalta, sillä se mahdollistaa poikkeuksellisesti nopeutetun päätöksentekomenettelyn tietyissä tilanteissa myös sotilaallisia voimakeinoja sisältävän avun osalta.

Hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiainministeriön asettamassa Kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen liittyvä lainsäädäntö -työryhmässä (25.3.2015-12.2.2016). Puolustusministeriö on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun tiiviissä yhteistyössä. Työryhmässä puolustusministeriöstä oli varapuheenjohtaja, jäsen ja sihteeri.

Kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annettavan lain lisäksi toimialakohtaista lainsäädäntöä on täydennettävä erityisesti puolustusministeriön ja sisäministeriön hallinnonaloilla mm. toimivaltuuksien, voimakeinojen käytön ja henkilöstön aseman osalta. Lisäksi hallinnonalakohtaisessa lainsäädännössä on tarkoitus säätää ministeriö- ja viranomaistasoisesta päätöksenteosta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

18.5.2016

Hallitusneuvos, lainsäädäntöjohtajana Hanna Nordström
Vanhempi hallitussihteeri Anna Korhola

Puolustusministeriössä valmisteltu hallituksen esitysluonnos on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokauden aikana.

Tärkeää on, että kaikkiin kolmeen kansainvälisen avun antamista ja vastaanottoa koskevaan hallituksen esitykseen (ulkoasiainministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö) sisältyvät lait tulisivat voimaan samanaikaisesti.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi